

ZAKON

O BUDŽETSKOM SISTEMU

("Sl. glasnik RS", br. 9/2002, 87/2002, 61/2005 - dr. zakon, 66/2005, 101/2005 - dr. zakon, 62/2006 - dr. zakon, 63/2006 - ispr. dr. zakona, 85/2006 i 86/2006 - ispr.)

I OSNOVNE ODREDBE

Sadržaj i delokrug zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se planiranje, priprema i donošenje budžeta Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika), kao i budžeta teritorijalnih autonomija i lokalnih samouprava (u daljem tekstu: lokalne vlasti).

Ovim zakonom se, kroz osnivanje trezora Republike, odnosno lokalne vlasti, uređuje i izvršenje budžeta, zaduživanje, izdavanje garancija, upravljanje dugom, budžetsko računovodstvo i izveštavanje.

Ovim zakonom osniva se Uprava za trezor, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo), uređuje njena nadležnost i organizacija i utvrđuje obaveza osnivanja trezora lokalnih vlasti.

Ovim zakonom uređuju se i kontrola i revizija budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti, kao i kontrola i revizija javnih ustanova i drugih indirektnih korisnika budžetskih sredstava, javnih preduzeća i pravnih lica osnovanih od strane javnih preduzeća, odnosno pravnih lica nad kojima Republika, odnosno lokalna vlast, imaju direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru.

Ovim zakonom uređuje se i priprema i donošenje finansijskih planova, zaduživanje, računovodstvo, izveštavanje, kontrola i revizija finansijskih planova Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, republičkih fondova penzijskog i invalidskog osiguranja i Republičkog zavoda za tržište rada (u daljem tekstu: organizacije obaveznog socijalnog osiguranja).

Ministar nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar, donosi akte za sprovođenje ovog zakona, u skladu sa zakonom.

Definicije

Član 2

Termini koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **Zakon o budžetu** jeste zakon kojim Narodna skupština Republike Srbije (u daljem tekstu: Narodna skupština) za svaku godinu odobrava rashode i druge izdatke, prihode i druga primanja, zaduživanje i druge finansijske transakcije Republike, a sredstva za realizaciju nacionalnog investicionog plana iskazuju se za jednu ili više godina;

2) **Odluka o budžetu** jeste akt kojim skupština autonomne pokrajine, odnosno skupština opštine, grada ili grada Beograda (u daljem tekstu: lokalna skupština), za svaku godinu odobrava rashode i druge izdatke, prihode i druga primanja, zaduživanje i druge finansijske transakcije lokalne vlasti;

3) **Dopunski budžet** jeste republički zakon, odnosno odluka lokalne skupštine o izmeni i dopuni budžeta;

4) **Finansijski plan** je akt direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji sadrži procenu obima primanja i izdataka (uključujući primanja i izdatke iz sopstvenih prihoda) korisnika u bruto iznosu za budžetsku godinu;

5) **Srednjoročni finansijski plan** jeste finansijski plan iz tačke 4) ovog člana za budžetsku godinu i sledeće dve fiskalne godine;

6) **Direktni korisnici budžetskih sredstava** su organi i organizacije Republike, odnosno lokalnih vlasti;

7) **Indirektni korisnici budžetskih sredstava** su pravosudni organi, mesne zajednice, javna preduzeća, direkcije i fondovi osnovani od strane lokalnih vlasti koji se finansiraju iz javnih prihoda čija je namena utvrđena posebnim zakonom, ustanove osnovane od strane Republike, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja, kao i budžetski fondovi;

8) **Aproprijacija** je od strane Narodne skupštine, odnosno lokalne skupštine, zakonom o budžetu Republike, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti, dato ovlašćenje Vladi Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada), odnosno nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti, za trošenje javnih sredstava do određenog iznosa i za određene namene za budžetsku godinu, odnosno iznos sredstava utvrđen u finansijskom planu organizacije obaveznog socijalnog osiguranja za određene namene; stalna aproprijacija je aproprijacija u budžetu kojom se obavezno utvrđuju sredstva na ime otplate duga i datih garancija; aproprijacije za indirektno korisnike budžetskih sredstava se u budžetu ne opredeljuju poimenično za svakog indirektnog korisnika, već se iskazuju zbirno po vrstama indirektnih korisnika i namenama sredstava u okviru razdela direktnog korisnika koji je, u budžetskom smislu, odgovoran za te indirektno korisnike budžetskih sredstava;

9) **Zaduživanje** predstavlja ugovaranje kredita ili emitovanje državnih hartija od vrednosti, u skladu sa posebnim zakonom;

10) **Zaduživanje zbog tekuće likvidnosti** predstavlja ugovaranje kratkoročnih kredita, odnosno emitovanje kratkoročnih državnih hartija od vrednosti za finansiranje

privremene nelikvidnosti budžeta, nastale usled neuravnoteženih kretanja u primanjima i izdacima tokom izvršenja budžeta;

11) **Preuzimanje obaveza** predstavlja angažovanje sredstava po osnovu pravnog akta od strane korisnika budžetskih sredstava, za koja se, u momentu angažovanja, očekuje da predstavljaju gotovinski izdatak, neposredno ili u budućnosti;

12) **Plaćanja** označavaju sve finansijske transakcije koje imaju za rezultat smanjenje salda na bankovnom računu;

13) **Javna sredstva** su sredstva pod kontrolom i na raspolaganju Republike, lokalnih vlasti ili organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

14) **Konsolidovani račun trezora Republike** je objedinjeni račun sredstava korisnika sredstava budžeta Republike i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji se otvara Republici, a vodi se u Upravi za trezor;

15) **Glavna knjiga trezora** je glavna knjiga dvojnog knjigovodstva, u kojoj se evidentiraju sve promene na računima;

16) **Poreski rashodi** su olakšice i oslobođenja u odnosu na uobičajenu poresku strukturu, koja umanjuju iznos naplaćenih prihoda;

17) **Memorandum o budžetu** je srednjoročni makroekonomski i fiskalni okvir na osnovu kojeg se donose budžeti i finansijski planovi organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

18) **Opšti bilans** je sastavni deo Memoranduma o budžetu za budžetsku godinu u okviru kojeg se bilansiraju ukupna primanja i izdaci Republike, lokalnih vlasti i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja; opšti bilans na nivou grada je akt izvršnog organa grada u kojem se iskazuju ukupna primanja i izdaci budžeta grada i budžeta gradskih opština u njegovom sastavu;

19) **Korisnici sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja** su organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i korisnici sredstava Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje (zdravstvene i apotekarske ustanove čiji je osnivač Republika ili lokalne vlasti);

20) **Transferna sredstva** su sredstva koja se iz budžeta Republike, odnosno budžeta lokalne vlasti prenose korisnicima na drugom nivou vlasti i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja;

21) **Donacija** je namenski prihod, koji se ostvaruje na osnovu ugovora između davaoca i primaoca donacije;

22) **Državna pomoć** je pomoć koja se daje iz budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti, kojom se stimuliše rad određenih preduzeća ili proizvodnja određenih proizvoda principom selektivnosti, a koja se uređuje posebnim zakonom;

23) **Sistem konsolidovanog računa trezora** je objedinjeni račun sredstava konsolidovanih računa trezora Republike i trezora lokalnih vlasti, preko kojeg se vrše plaćanja između korisnika budžetskih sredstava i sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, s jedne strane i subjekata koji nisu obuhvaćeni sistemom konsolidovanog računa trezora, s druge strane i obračunavaju međubankarska plaćanja;

24) **Konsolidovani račun trezora lokalne vlasti** je objedinjeni račun sredstava pripadajućih korisnika budžeta lokalne vlasti, koji se otvara lokalnim vlastima, a vodi se u Upravi za trezor;

25) **Podračun** je evidencioni račun korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji se otvara u okviru pripadajućeg konsolidovanog računa trezora, a vodi se u Upravi za trezor;

26) **Zakon o završnom računu budžeta Republike** je akt kojim Narodna skupština, za svaku budžetsku godinu, utvrđuje ukupno ostvarena primanja i sopstvene prihode korisnika sredstava budžeta Republike, izdatke budžeta, izdatke iz sopstvenih prihoda korisnika sredstava budžeta Republike i finansijski rezultat budžeta Republike;

27) **Odluka o završnom računu budžeta lokalne vlasti** je akt kojim lokalna skupština za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarena primanja i sopstvene prihode korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti, izdatke budžeta, izdatke iz sopstvenih prihoda korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti i finansijski rezultat budžeta lokalne vlasti;

28) **Odluka o završnom računu organizacija obaveznog socijalnog osiguranja** je akt kojim nadležni organ organizacije obaveznog socijalnog osiguranja za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarena primanja i izdatke organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, sopstvene prihode i izdatke iz sopstvenih prihoda, kao i finansijski rezultat organizacije obaveznog socijalnog osiguranja;

29) **Konsolidovani izveštaj grada** je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta grada i završnih računa budžeta gradskih opština u njegovom sastavu, koji izrađuje organ nadležan za poslove finansija grada i podnosi Upravi za trezor;

30) **Konsolidovani izveštaj Republike** je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta Republike, završnih računa organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, konsolidovanog izveštaja Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, završnih računa jedinica teritorijalne autonomije, završnih računa opština i konsolidovanih izveštaja gradova, koji Vlada dostavlja Narodnoj skupštini radi informisanja;

31) **Programski deo budžeta** je deo budžeta koji sadrži zadatke i aktivnosti korisnika budžetskih sredstava koje se sprovode u cilju efikasnog upravljanja sredstvima po predloženim programima, a koji doprinose ostvarenju strateških ciljeva u skladu sa ekonomskom politikom zemlje;

32) **Strateške oblasti** su oblasti koje kao takve opredeli Narodna skupština i Vlada, u okviru kojih korisnik budžetskih sredstava deluje, odnosno pruža uslugu, sredstvima raspoređenim u njegovom finansijskom planu;

33) **Glavni program** je opšti program koji je deo strateške oblasti i priprema se i sprovodi preko jednog ili više programa, koji su u nadležnosti jednog ili više korisnika budžetskih sredstava;

34) **Program** je deo glavnog programa i u nadležnosti je samo jednog korisnika budžetskih sredstava; program ima jasno određene specifične ciljeve i pokazatelje uspešnosti i delotvornosti, koji doprinose ostvarenju opštih ciljeva glavnog programa;

35) **Projekat** je skup aktivnosti međusobno povezanih i organizovanih na takav način da vode ka ostvarenju cilja i rezultata projekta, odnosno programa;

36) **Aktivnost** čine zadaci koje korisnici budžetskih sredstava obavljaju, odnosno usluge koje se pružaju u okviru programa, odnosno projekta, s precizno planiranim rashodima i izdacima, a završavaju se ostvarivanjem jednog ili više rezultata, koji doprinose postizanju ciljeva i rezultata programa, odnosno projekta čiji su sastavni deo;

37) **Nacionalni investicioni plan** je plan sredstava kojim se sredstva ostvarena u postupku privatizacije, iz kredita međunarodnih finansijskih institucija i drugih izvora utvrđenih zakonom, raspoređuju za investicije koje podstiču zapošljavanje, modernizaciju infrastrukture, dodatno ubrzanje privrednog razvoja, ravnomerniji regionalni razvoj i doprinose poboljšanju standarda stanovništva i za druge namene utvrđene tim planom;

38) **Odbor za finansije Narodne skupštine Republike Srbije** tromesečno razmatra informaciju o realizaciji nacionalnog investicionog plana i o tome obaveštava Narodnu skupštinu.

Budžetski sistem

Član 3

Budžetski sistem čine budžet Republike, budžeti lokalnih vlasti i finansijski planovi organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Integritet budžetskog sistema obezbeđuje se zajedničkim pravnim osnovom, jedinstvenom budžetskom klasifikacijom, upotrebom jedinstvene budžetske dokumentacije za izradu nacрта budžeta i finansijskih planova, jedinstvenim sistemom budžetskog računovodstva, jedinstvenim kriterijumima za budžetsku kontrolu i reviziju, prenosom statističkih izveštaja i podataka sa jednog nivoa budžeta na dugi i principima na kojima se zasniva budžetski postupak, u skladu sa ovim zakonom.

Budžetski cilj

Član 4

Budžetski cilj u pripremi i izvršenju budžeta jeste makroekonomska stabilnost, održivi i stabilni ekonomski razvoj i smanjenje finansijskog rizika Republike.

Budžetska aproprijacija koristi se za finansiranje funkcija organa Republike i lokalne vlasti, izvršavanje njihovih zadataka i ostale namene u skladu sa ustavom, zakonom i propisima lokalne vlasti.

Prilikom pripreme i izvršenja budžeta moraju se poštovati principi efikasnosti i ekonomičnosti, potpunosti, tačnosti i jedinstvene budžetske klasifikacije.

Obim budžeta

Član 5

Budžetska primanja, koja pripadaju Republici ili lokalnim vlastima, raspoređuju se i iskazuju po izvorima u budžetu.

Budžetski izdaci Republike ili lokalnih vlasti određuju se po pojedinačnoj nameni u budžetu.

Primanja se iskazuju u ukupno ostvarenim iznosima, a izdaci u ukupno izvršenim iznosima.

Izuzetno, u slučaju da viši nivo vlasti svojim aktom opredeli nižem nivou vlasti namenska sredstva za nadoknadu šteta usled elementarnih nepogoda, lokalni organ uprave nadležan za finansije na osnovu tog akta otvara odgovarajuće aproprijacije za izvršavanje izdataka po tom osnovu.

Budžetska primanja i izdaci moraju biti u ravnoteži.

U toku godine Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, može raspolagati sredstvima koja su u budžetu ostvarena do isteka tekuće godine.

Korisnici budžetskih sredstava mogu stvarati obaveze i koristiti budžetske aproprijacije do iznosa utvrđenih za pojedinu namenu u budžetu, odnosno do iznosa aproprijacija utvrđenih u okviru programa.

Naplata prihoda nije ograničena iznosima iskazanih prihoda u budžetu.

Odgovornost za donošenje budžeta i finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja

Član 6

Narodna skupština donosi zakon o budžetu Republike.

Lokalna skupština donosi odluku o budžetu lokalne vlasti.

Finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja donosi nadležan organ organizacije, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Ako zakonom nije drukčije propisano, organ odgovoran za donošenje budžeta i finansijskog plana iz st. 1-3. ovog člana samostalno vrši raspored ukupnih primanja i izdataka, u skladu sa zakonom.

Odgovornost za izvršenje budžeta i finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja

Član 7

Za izvršenje budžeta Republike odgovoran je ministar. Narodnoj skupštini za izvršenje budžeta Republike odgovara Vlada.

Za izvršenje budžeta lokalne vlasti nadležni izvršni organ lokalne vlasti odgovara lokalnoj skupštini.

Za izvršenje finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja nadležan organ organizacije odgovara Vladi.

Ukoliko se izvršavanjem sredstava koja se iz budžeta Republike prenose drugim nivoima vlasti ugrozi izvršavanje Ustavom i posebnim zakonima utvrđenih obaveza Republike, ministar može privremeno da smanji, odnosno obustavi sredstva koja se prenose drugim nivoima vlasti i o tome odmah obaveštava Vladu.

Izveštaj o izvršenju budžeta Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini, podnosi se na način određen ovim zakonom.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije obavezan je da redovno prati izvršenje budžeta i najmanje dva puta godišnje informiše Vladu, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Nadležni ministri obavezni su da redovno prate izvršenje finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i najmanje dva puta godišnje informišu Vladu i ministra.

Konsolidovani račun trezora

Član 8

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, otvara konsolidovani račun trezora.

Konsolidovani račun trezora Republike i konsolidovani računi trezora lokalnih vlasti čine sistem konsolidovanog računa trezora, koji se vodi kod Narodne banke Srbije.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, odnosno lice koje on ovlasti, otvara podračune direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava Republike, odnosno lokalne vlasti i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

U okviru podračuna iz stava 3. ovog člana posebno se vode:

- 1) sredstva izdvojena budžetom, odnosno finansijskim planom korisnika budžetskim sredstava, odnosno organizacije obaveznog socijalnog osiguranja;
- 2) sopstveni prihodi koje korisnik budžetskih sredstava, odnosno organizacija obaveznog socijalnog osiguranja ostvaruje, u skladu sa zakonom.

Uprava za trezor vodi podračune direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava Republike, odnosno lokalne vlasti i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Novčana sredstva budžeta Republike, direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, vode se i deponuju na konsolidovanom računu trezora Republike.

Novčana sredstva budžeta lokalne vlasti i direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta, vode se i deponuju na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti.

Ministar, odnosno lice koje on ovlasti, može novčana sredstva na konsolidovanom računu trezora Republike, osim sopstvenih prihoda iz stava 4. tačke 2) ovog člana, kao i za koje je u posebnom zakonu, odnosno međunarodnom ugovoru utvrđena namena koja ograničava upotrebu tih sredstava, investirati na domaćem ili inostranom finansijskom tržištu novca ili kapitala, na način iz člana 53. stav 7. ovog zakona.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije, odnosno lice koje on ovlasti može novčana sredstva na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti, osim sopstvenih prihoda iz stava 4. tačke 2) ovog člana, kao i za koje je u posebnom zakonu, odnosno lokalnom propisu ili međunarodnom ugovoru utvrđena namena koja ograničava upotrebu tih sredstava, investirati na domaćem finansijskom tržištu novca, na način iz člana 53. stav 7. ovog zakona.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije obavezan je da po izvršenom investiranju sredstava iz stava 9. ovog člana o tome obavesti Upravu za trezor.

Korisnik budžetskih sredstava Republike, odnosno organizacija obaveznog socijalnog osiguranja može zaključiti ugovor sa ministrom o investiranju sopstvenih prihoda iz stava 4. tačke 2) ovog člana.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava lokalne vlasti mogu zaključiti ugovor sa organom lokalne vlasti o investiranju sopstvenih prihoda iz stava 4. tačke 2) ovog člana.

Direktni i indirektni korisnik budžetskih sredstava lokalnih vlasti obavezan je da po izvršenom investiranju sredstava iz st. 9. i 12. ovog člana o tome obavesti pripadajući trezor lokalne vlasti, koji će o tome obavestiti Upravu za trezor.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije može zaključiti ugovor sa ministrom o investiranju novčanih sredstava na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti.

Prihodi od investiranja iz st. 8-14. ovog člana uplaćuju se na odgovarajući konsolidovani račun trezora, odnosno podračuna sopstvenih prihoda iz stava 4. tačke 2) ovog člana.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, bliže uređuje način korišćenja sredstava sa podračuna, odnosno drugih računa iz ovog člana.

Glavna knjiga trezora

Član 8a

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, vodi glavnu knjigu trezora.

Transakcije i poslovni događaji, uključujući prihode i primanja, rashode i izdatke, kao i stanje i promene na imovini, obavezama i izvorima finansiranja, evidentiraju se u glavnoj knjizi trezora, u skladu sa kontnim planom i na nivoima budžetske klasifikacije propisane u članu 11. ovog zakona.

U glavnoj knjizi trezora Republike, odnosno lokalne vlasti vodi se posebna evidencija za svakog direktnog i indirektnog korisnika budžetskih sredstava.

U glavnoj knjizi trezora Republike vodi se posebna evidencija za organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.

Transakcije i događaji evidentirani u glavnoj knjizi direktnog i indirektnog korisnika budžetskih sredstava moraju biti ažurni i u skladu sa transakcijama evidentiranim u glavnoj knjizi trezora.

Transakcije i događaji evidentirani u pomoćnim knjigama direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava moraju biti u skladu sa transakcijama i događajima evidentiranim u glavnoj knjizi trezora.

Transakcije i događaji evidentirani u pomoćnim knjigama organizacija obaveznog socijalnog osiguranja moraju biti u skladu sa transakcijama i događajima u glavnoj knjizi trezora.

U glavnoj knjizi trezora vodi se evidencija prihoda sa posebnom namenom, koje upotrebljavaju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i koji se ne mogu koristiti za druge namene.

Ministar bliže uređuje način evidentiranja i sadržinu glavne i pomoćne knjige trezora Republike, odnosno lokalne vlasti.

Finansijska služba direktnog korisnika budžetskih sredstava

Član 9

Direktni korisnik budžetskih sredstava obrazuje službu koja priprema i izvršava budžet i izvršava zadatke koji se odnose na upravljanje imovinom države, za koju je odgovoran direktni korisnik (u daljem tekstu: finansijska služba).

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, finansijska služba direktnog korisnika budžetskih sredstava može da obavlja poslove i za druge direktne korisnike budžetskih sredstava.

Ministar propisuje zajedničke osnove, kriterijume i zadatke za rad finansijske službe, koje direktni korisnici budžetskih sredstava bliže uređuju.

Direktni korisnik sredstava budžeta lokalne vlasti obrazuje finansijsku službu koja priprema i izvršava budžet i izvršava zadatke koji se odnose na upravljanje imovinom koju koriste lokalne vlasti, za koju su direktni korisnici odgovorni, u skladu sa odredbama st. 2. i 3. ovog člana.

II PRIPREMA I DONOŠENJE BUDŽETA I FINANSIJSKIH PLANOVA

Priprema budžeta i finansijskih planova direktnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja

Član 10

Budžet se sastoji iz opšteg dela, posebnog dela i programskog dela budžeta.

Opšti deo budžeta obuhvata:

- 1) pregled tekućih prihoda i tekućih rashoda;
- 2) pregled očekivanih primanja iz inostranih i domaćih kredita i otplata glavnice i kamate duga Republike i aktiviranih garancija;
- 3) predlog za korišćenje suficita, a u slučaju deficita - izvore za njegovo finansiranje;
- 4) procenu ukupnog novog zaduženja, odnosno razduženja Republike u toku budžetske godine;
- 5) procenu ukupnog iznosa novih garancija Republike tokom budžetske godine;
- 6) pregled i strukturu ukupno neizmirenog duga i garancija, sa procenom rizika izdataka koji mogu nastati iz neaktiviranih garancija, kao i plan Vlade za finansiranje aktiviranih garancija;
- 7) procenu drugih mogućih obaveza i njihov uticaj na budžet;
- 8) opis i procenu poreskih rashoda;
- 9) stalnu i tekuću budžetsku rezervu.

Poseban deo budžeta obuhvata finansijske planove direktnih korisnika budžetskih sredstava, prema principu podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Finansijski planovi uključuju izdatke direktnog korisnika budžetskih sredstava, u skladu sa programskom, ekonomskom i funkcionalnom klasifikacijom i klasifikacijom prema računovodstvenim fondovima, definisanim u članu 11. ovog zakona.

Opšti i poseban deo budžeta sadrži:

- 1) procenjene prihode i primanja i rashode i izdatke za tekuću fiskalnu godinu;
- 2) planirane prihode i primanja i rashode i izdatke za budžetsku godinu;
- 3) procenjene prihode i primanja i rashode i izdatke za naredne dve fiskalne godine.

Programski deo budžeta sadrži:

- 1) strateške oblasti;
- 2) glavne programe;
- 3) programe;
- 4) projekte;
- 5) zadatke i aktivnosti.

Elementi programskog dela budžeta iz stava 6. ovog člana iskazuju se prema programskoj klasifikaciji.

Finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja sastoji se od opšteg i posebnog dela, utvrđen na način koji propisuje ministar.

Budžetska klasifikacija

Član 11

Budžet se priprema i izvršava na osnovu sistema jedinstvene budžetske klasifikacije.

Budžetska klasifikacija obuhvata programsku klasifikaciju, ekonomsku klasifikaciju prihoda i primanja, ekonomsku klasifikaciju rashoda i izdataka, organizacionu klasifikaciju, funkcionalnu klasifikaciju i klasifikaciju prema računovodstvenim fondovima, pri čemu:

- 1) programska klasifikacija iskazuje klasifikaciju strateških oblasti i glavnih programa korisnika budžetskih sredstava;
- 2) ekonomska klasifikacija prihoda i primanja iskazuje prihode i primanja na osnovu propisa ili ugovora koji određuju izvore prihoda, odnosno primanja;

3) ekonomska klasifikacija rashoda i izdataka iskazuje pojedinačna dobra i usluge i izvršena transferna plaćanja;

4) organizaciona klasifikacija iskazuje izdatke po korisnicima budžetskih sredstava, sa raspodelom aproprijacija između korisnika;

5) funkcionalna klasifikacija iskazuje izdatke po funkcionalnoj nameni za određenu oblast i nezavisna je od organizacije koja tu funkciju sprovodi;

6) klasifikacija izdataka prema računovodstvenim fondovima iskazuje primanja i izdatke prema potrebama obavljanja određenih aktivnosti ili ostvarivanju određenih ciljeva, u skladu sa posebnim propisima (izdvojeno prikazivanje sredstava dobijenih po osnovu međunarodnih sporazuma, sredstava od doplatne poštanske marke za određene humanitarne svrhe i dr.).

Inostrani i domaći izvori finansiranja, kao i otplata inostranog i domaćeg duga, čine elemente klasifikacija iz stava 2. ovog člana.

Ministar bliže uređuje budžetsku klasifikaciju, koju primenjuju Republika i lokalne vlasti, korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja u pripremanju finansijskih planova.

Primanja i izdaci

Član 12

Primanja se sastoje od:

1) tekućih prihoda, i to:

(1) poreza;

(2) doprinosa za obavezno socijalno osiguranje;

(3) donacija i transfera;

(4) ostalih prihoda (takse, naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, novčane kazne, penali i oduzeta imovinska korist, prihodi od imovine, prihodi od prodaje dobara i usluga i dr);

2) priliva iz domaćih i inostranih pozajmljivanja;

3) priliva od prodaje osnovnih sredstava;

4) priliva od prodaje finansijskih sredstava i naplate datih zajmova.

Izdaci se sastoje od:

1) tekućih rashoda za zaposlene, dobara i usluga, plaćanja kamate, subvencija, budžetskih transfera drugim nivoima vlasti, socijalnih transfera i drugih rashoda;

- 2) izdataka za nabavku osnovnih sredstava;
- 3) izdataka za nabavku finansijskih sredstava, za date zajmove ili kupljene hartije od vrednosti;
- 4) otplate glavnice duga.

Budžetski suficit i deficit

Član 13

Budžetski suficit, odnosno budžetski deficit je razlika između ukupnog iznosa tekućih prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i ukupnog iznosa tekućih rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine.

Primarni suficit, odnosno primarni deficit je budžetski suficit, odnosno budžetski deficit korigovan za iznos neto kamate (razlika između ukupnog iznosa naplaćenih kamata i ukupnog iznosa plaćenih kamata).

Ukupni fiskalni rezultat (po *Government Finance Statistic* - Statistika državnih finansija) je budžetski suficit, odnosno budžetski deficit korigovan za neto razliku između primanja po osnovu otplate datih kredita i prodaje finansijske imovine i odliva po osnovu datih kredita i nabavke finansijske imovine.

Konsolidovani suficit, odnosno konsolidovani deficit je razlika između konsolidovanih javnih prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i konsolidovanih javnih rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine. Konsolidacija se vrši između različitih nivoa vlasti (Republika, lokalne vlasti i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja), uz isključivanje međusobnih transfera različitih nivoa vlasti i uključivanje doprinosa za socijalno osiguranje naplaćenih od sektora privrede.

Član 13a

Iznos budžetskog suficita i način njegovog raspoređivanja utvrđuje se zakonom o budžetu Republike, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti.

Iznos budžetskog deficita i način njegovog finansiranja utvrđuje se zakonom o budžetu Republike, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti.

Konsolidovani suficit, odnosno konsolidovani deficit utvrđuje se u konsolidovanom izveštaju Republike i sastavni je deo Memoranduma o budžetu.

Budžetski kalendar

Član 14

Postupak pripreme i donošenja budžeta izvršava se prema budžetskom kalendaru, i to:

- 1) Kalendar republičkog budžeta:

30. april - ministar u saradnji sa organima nadležnim za ekonomski razvoj, priprema Memorandum o budžetu, koji sadrži podatke o ekonomskoj i fiskalnoj politici i procenu za budžetsku godinu i dve naredne fiskalne godine;

15. maj - Vlada usvaja Memorandum o budžetu;

1. jun - ministar donosi uputstvo za pripremu nacrtu budžeta Republike;

1. jun - ministar dostavlja Memorandum o budžetu lokalnim vlastima i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja;

1. avgust - direktni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja dostavljaju predlog finansijskog plana Ministarstvu;

1. oktobar - Vlada, na predlog ministra, usvaja revidirani Memorandum o budžetu, uzimajući u obzir posle 30. aprila ažurirani makroekonomski okvir;

15. oktobar - ministar dostavlja Vladi nacrt budžeta Republike i finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

1. novembar - Vlada usvaja predlog budžeta Republike i dostavlja ga, zajedno sa Memorandumom o budžetu i finansijskim planovima organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, Narodnoj skupštini;

15. decembar - Narodna skupština donosi budžet Republike.

2) Kalendar budžeta lokalne vlasti:

15. jun - lokalni organ uprave nadležan za finansije izdaje uputstvo za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;

15. jul - direktni korisnici lokalnih budžetskih sredstava dostavljaju predlog finansijskog plana lokalnom organu uprave nadležnom za finansije;

15. oktobar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt budžeta nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

1. novembar - nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja predlog budžeta lokalnoj skupštini i Ministarstvu;

20. decembar - lokalna skupština donosi budžet lokalne vlasti;

25. decembar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja budžet lokalne vlasti ministru.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnji rok u budžetskom kalendaru.

Predlog budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti

Član 15

Vlada dostavlja Narodnoj skupštini:

- 1) Memorandum o budžetu;
- 2) predlog budžeta Republike;
- 3) plan prodaje republičke nefinansijske imovine i osnovnih sredstava, za budžetsku godinu;
- 4) predloge finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;
- 5) predloge zakona za izvršenje budžeta Republike.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja lokalnoj skupštini:

- 1) predlog budžeta lokalne vlasti;
- 2) plan prodaje nefinansijske imovine i osnovnih sredstava koje koriste lokalne vlasti, za budžetsku godinu;
- 3) predlog odluka potrebnih za izvršenje budžeta lokalne vlasti.

Memorandum o budžetu

Član 16

Ministar priprema Memorandum o budžetu o ekonomskoj i fiskalnoj politici za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine, koji se revidira u rokovima utvrđenim članom 14. ovog zakona, uzimajući u obzir makroekonomski okvir ažuriran posle 30. aprila.

Memorandum o budžetu sadrži:

- 1) srednjoročni makroekonomski i fiskalni okvir koji definiše pretpostavke i projekcije prema kojima se budžet priprema;
- 2) pregled ekonomske i fiskalne politike Vlade i uticaj na budžet;
- 3) preporuke u pogledu budžetske strategije i opredeljenja;
- 4) predloženi raspored sredstava prema funkcionalnoj klasifikaciji iz člana 11. stav 2. tačka 4) ovog zakona za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine, u skladu sa srednjoročnim fiskalnim okvirom;
- 5) opšti bilans Republike Srbije;
- 6) konsolidovani opšti bilans Republike, kojim se vrši isključivanje međusobnih transfera različitih nivoa vlasti (republičkog, lokalnog i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja), pri čemu se uzimaju u obzir doprinosi za socijalno osiguranje naplaćeni od sektora privrede;

7) konsolidovani izveštaj Republike.

Revidirani Memorandum o budžetu sadrži i pregled nenamenskih i namenskih transfera iz budžeta Republike po svakoj jedinici lokalne samouprave.

Uputstvo za pripremu budžeta Republike

Član 17

Po donošenju Memoranduma o budžetu, Ministarstvo dostavlja direktnim korisnicima budžetskih sredstava uputstvo za pripremu budžeta Republike.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu budžeta Republike;
- 2) procene primanja i izdataka budžeta Republike za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 3) predlog obima sredstava u finansijskim planovima direktnog korisnika budžetskih sredstava za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 4) postupak i dinamiku pripreme budžeta Republike i finansijskih planova direktnih korisnika budžetskih sredstava.

Preporuka lokalnim vlastima, organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnim korisnicima budžetskih sredstava

Član 18

Ministarstvo dostavlja lokalnim vlastima i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja Memorandum o budžetu.

Nadležna ministarstva obaveštavaju indirektno korisnike sredstava budžeta Republike o osnovnim ekonomskim pretpostavkama i smernicama za pripremu budžeta Republike.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije obaveštava direktne korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti o osnovnim ekonomskim pretpostavkama i smernicama za pripremu budžeta lokalne vlasti, a nadležan organ lokalne vlasti indirektno korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti.

Predlog finansijskog plana direktnih korisnika budžetskih sredstava

Član 19

Na osnovu uputstva za pripremu nacrtu budžeta Republike, direktni korisnici budžetskih sredstava izrađuju predlog finansijskog plana.

Predlog finansijskog plana iz stava 1. ovog člana sastoji se iz četiri dela, i to:

1) Zahtev za tekuće izdatke, sa podacima o postojećim aktivnostima i uslugama direktnog korisnika budžetskih sredstava;

2) Zahtev za dodatna sredstva, za tekuće aktivnosti koje ne mogu biti usklađene sa ograničenjem sredstava za tekuće izdatke, sa predlogom prioriteta, koje treba razmotriti u postupku donošenja budžeta;

3) Zahtev za osnovna sredstva, za nabavku opreme, dodatna sredstva za kapitalne projekte započete u prethodnim fiskalnim godinama i za nove kapitalne projekte, kao prioritete koje treba razmotriti u postupku donošenja budžeta;

4) Zahtev za dodelu sredstava iz nacionalnog investicionog plana koji se iskazuje po programima, odnosno projektima za jednu ili više godina.

Delovi predloga finansijskog plana iz stava 2. ovog člana sastoje se iz pisanog objašnjenja i finansijskog zahteva.

Pisano objašnjenje zahteva iz stava 2. tačka 1) ovog člana obavezno sadrži podatke o organizacionoj strukturi direktnog korisnika budžetskih sredstava, aktivnostima i uslugama, pregled sredstava i zaposlenih, neophodnih za aktivnosti i usluge u okviru tekućih izdataka.

Pisano objašnjenje zahteva iz stava 2. tačka 2) ovog člana obavezno sadrži opis i razloge aktivnosti za koje se traže dodatna sredstva i novi zaposleni.

Pisano objašnjenje zahteva iz stava 2. tačka 3) ovog člana obavezno sadrži, za svaki pojedinačni zahtev, razloge, opis, plan realizacije i procenu troškova u vezi sa korišćenjem i održavanjem osnovnog sredstva.

Pisano objašnjenje zahteva iz stava 2. tačka 4) ovog člana obavezno sadrži, za svaki pojedinačan zahtev, naziv korisnika budžetskih sredstava koji izvodi program, odnosno projekat, šifru programa, odnosno projekta, naziv i opis programa, odnosno projekta sa organizacionom oznakom, pravni osnov za određenu strategiju, dugoročne ciljeve programa i njihove veze sa ciljevima iz strateških dokumenata i glavnih programa, glavne godišnje ciljeve programa, potrebna sredstva za sprovođenje programa, odnosno projekta, plan realizacije, procenu rezultata, kao i rizike u ostvarivanju programa, odnosno projekta.

Priprema predloga i dostavljanje finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike

Član 20

Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i indirektni korisnici sredstava budžeta Republike obavezni su da pripreme predlog finansijskog plana na osnovu smernica za pripremu budžeta Republike.

Nadležna ministarstva su obavezna da, u skladu sa smernicama i u rokovima koje propisuje ministar, traže od organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnih

korisnika sredstava budžeta Republike, za koje su odgovorni, da dostave podatke potrebne za pripremu predloga finansijskog plana ministarstva.

Ministar može da traži od organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike neposredno podatke u vezi sa njihovim finansiranjem, neophodne za pripremu budžeta Republike.

Nadležno ministarstvo obavezno je da predlog finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja dostavi ministru, koji taj plan, zajedno sa nacrtom budžeta Republike dostavlja Vladi.

Vlada finansijski plan iz stava 4. ovog člana dostavlja Narodnoj skupštini, sa predlogom budžeta Republike.

Finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja donosi se u skladu sa članom 6. stav 3. ovog zakona.

Nadležan organ indirektnog korisnika sredstava budžeta Republike donosi finansijski plan u skladu sa zakonom, drugim propisom ili statutom.

Razmatranje budžetskih zahteva

Član 21

Ministarstvo razmatra zahtev korisnika budžetskih sredstava imajući u vidu:

- 1) ciljeve u pogledu primanja i izdataka;
- 2) podatke i objašnjenja u skladu sa članom 19. ovog zakona.

Pre izrade nacrtu budžeta, ministar izveštava direktne korisnike budžetskih sredstava o predloženim iznosima primanja i izdataka.

Direktni korisnici budžetskih sredstava dostavljaju primedbe ministru na visinu sredstava iz stava 2. ovog člana.

Vlada odlučuje u slučaju nepostizanja saglasnosti iz stava 3. ovog člana.

Priprema predloga budžeta lokalne vlasti

Član 22

Po dobijanju Memoranduma o budžetu, lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja direktnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti uputstvo za pripremu budžeta lokalne vlasti.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;

- 2) opis planirane politike lokalnih vlasti;
- 3) procene primanja i izdataka budžeta lokalne vlasti za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 4) predlog obima sredstava u finansijskim planovima direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 5) postupak i dinamiku pripreme budžeta lokalne vlasti i predloga finansijskih planova direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti.

Na osnovu uputstva za pripremu predloga budžeta lokalne vlasti, direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti izrađuju predlog finansijskog plana i dostavljaju lokalnom organu uprave nadležnom za finansije.

Priprema i dostavljanje finansijskih planova indirektnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti

Član 23

Indirektni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti obavezni su da pripreme predlog finansijskog plana na osnovu smernica koje se odnose na budžet lokalne vlasti.

Direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti obavezni su da, u skladu sa smernicama i u rokovima koje propisuje nadležan izvršni organ lokalne vlasti, traže od indirektnih korisnika budžetskih sredstava za koje su odgovorni, da dostave podatke neophodne za izradu predloga finansijskog plana direktnog korisnika budžetskih sredstava.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije može da traži neposredno od indirektnih korisnika budžetskih sredstava podatke o finansiranju korisnika, koji su neophodni za pripremu predloga budžeta lokalne vlasti.

Finansijske planove indirektnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti donosi nadležan organ određen propisom lokalne vlasti, u skladu sa tim propisom.

Utvrdjivanje predloga budžeta i dostavljanje Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini

Član 24

Ministar dostavlja Vladi nacrt budžeta Republike.

Vlada može da traži od ministra da dostavi dodatne informacije ili objašnjenja koja se tiču nacrta budžeta Republike.

Vlada odlučuje o izmenama nacrta budžeta Republike, utvrđuje predlog budžeta Republike i dostavlja Narodnoj skupštini, zajedno sa Memorandumom o budžetu.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt budžeta lokalne vlasti nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti može da traži od lokalnog organa uprave nadležnog za finansije dodatne informacije ili objašnjenja koja se odnose na nacrt budžeta lokalne vlasti.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti utvrđuje predlog budžeta lokalne vlasti i obavezno ga dostavlja lokalnoj skupštini, u roku utvrđenom budžetskim kalendarom.

Ukoliko nadležni izvršni organ lokalne vlasti ne dostavi predlog budžeta lokalnoj skupštini, u roku utvrđenom budžetskim kalendarom, lokalna skupština može doneti budžet.

Donošenje budžeta i davanje saglasnosti na finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja

Član 25

Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, donosi budžet Republike, odnosno budžet lokalne vlasti.

Narodna skupština daje saglasnost na finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.

Ograničenja u donošenju budžeta

Član 26

Izmena predloga budžeta koju vrši Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, mora biti u okviru maksimuma deficita utvrđenog u predlogu budžeta Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti.

Suficit utvrđen u predlogu budžeta Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti ne može se koristiti za povećanje izdataka predloženih budžetom.

Predlog za povećanje izdataka u budžetu mora sadržati i mere za uvećanje prihoda ili umanjenje drugih izdataka za isti iznos.

Objavljivanje budžeta

Član 27

Budžet Republike, revidirani Memorandum o budžetu i finansijski planovi organizacija obaveznog socijalnog osiguranja objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Budžeti lokalnih vlasti objavljuju se u službenim glasilima lokalnih vlasti.

Fiskalna godina i privremeno finansiranje

Član 28

Budžet se donosi za period od jedne fiskalne godine i važi za godinu za koju je donet, a sredstva za realizaciju nacionalnog investicionog plana planiraju se za jednu ili više godina.

Fiskalnom godinom smatra se period od dvanaest meseci, u razdoblju od 1. januara do 31. decembra kalendarske godine.

U slučaju da Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, ne donese budžet pre početka fiskalne godine, vrši se privremeno finansiranje u vremenu od najduže prva tri meseca fiskalne godine.

Privremeno finansiranje, u smislu stava 3. ovog člana, vrši se srazmerno sredstvima korišćenim u istom periodu u budžetu prethodne godine, a najviše do jedne četvrtine iznosa ukupnih prihoda raspoređenih u budžetu prethodne fiskalne godine.

Vlada, odnosno nadležan izvršni organ lokalne vlasti, donosi odluku o privremenom finansiranju.

Izmene i dopune budžeta i finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja

Član 29

Ako se u toku fiskalne godine donese zakon ili drugi propis koji za rezultat ima smanjivanje planiranih prihoda ili primanja, ili povećanje planiranih rashoda ili izdataka, donosi se odluka kojom se utvrđuju dodatni prihodi ili primanja, ili umanjivanje rashoda ili izdataka, u cilju uravnoteženja budžeta.

Ako u toku fiskalne godine dođe do povećanja rashoda ili izdataka, ili smanjenja prihoda ili primanja, budžet se uravnotežuje smanjenjem planiranih rashoda ili izdataka, ili uvođenjem novih prihoda ili primanja.

Uravnoteženje budžeta se vrši putem dopunskog budžeta, koji se donosi po postupku za donošenje budžeta.

Ne može se doneti zakon ili drugi propis koji predviđa trošenje javnih sredstava van budžeta.

Odredbe st. 1-4. ovog člana shodno se primenjuju na finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Finansijski efekti zakona i drugih propisa

Član 30

Obrazloženje zakona ili drugog propisa dostavljenog Vladi ili nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti radi utvrđivanja predloga, odnosno usvajanja, sadrži procenu finansijskih efekata koje će takav zakon, odnosno drugi propis, imati na budžet.

Procena iz stava 1. ovog člana mora sadržati podatke o tome da li se predloženim zakonom, odnosno drugim propisom, povećavaju ili smanjuju budžetska primanja ili izdaci.

Procena iz st. 1. i 2. ovog člana obavezno sadrži:

- 1) predviđene promene u primanjima i izdacima za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 2) predloge za obezbeđenje sredstava za povećane izdatke;
- 3) predloge za obezbeđenje izvora finansiranja za smanjenje primanja;
- 4) mišljenje ministarstva, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije.

III IZVRŠENJE BUDŽETA

Naplata primanja budžeta

Član 31

Primanja budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti prikupljaju se i naplaćuju u skladu sa zakonom i drugim propisima, nezavisno od iznosa utvrđenih u budžetu za pojedine vrste primanja.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava obavezni su da obezbede potpuno i pravovremeno, na dan realizacije, uplaćivanje na propisani račun odgovarajućeg konsolidovanog računa trezora primanja budžeta iz okvira njihove nadležnosti, za potrebe raspoređivanja u budžetu, u skladu sa zakonom.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i u periodu privremenog finansiranja.

Dodeljivanje aproprijacija

Član 32

U roku od 15 dana od dana stupanja na snagu zakona, odnosno odluke o budžetu, direktni korisnici budžetskih sredstava koji su, u budžetskom smislu, odgovorni za indirektno korisnike budžetskih sredstava, vrše raspodelu sredstava indirektnim korisnicima u okviru svojih odobrenih aproprijacija, i o tome obaveštavaju svakog indirektnog korisnika, po dobijenoj saglasnosti Uprave za trezor, odnosno trezora lokalne vlasti.

Direktnom korisniku budžetskih sredstava, koji ne postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana, neće se vršiti prenos sredstava budžeta, uključujući i sredstva za plate.

Planiranje budžetske likvidnosti

Član 33

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, planira budžetsku likvidnost gotovinskih tokova budžeta na osnovu primanja i izdataka, u okviru planova za izvršenje budžeta, koje priprema direktni korisnik budžetskih sredstava, u skladu sa metodologijom i u rokovima koje propisuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Plan izvršenja budžeta predstavlja pregled planiranih primanja direktnog korisnika budžetskih sredstava prema izvoru finansiranja i pregled planiranih izdataka.

Član 33a

Korisnik budžetskih sredstava koji, pored prihoda iz budžeta, za određene rashode ili izdatke ostvaruje i prihode iz drugih izvora, obavezan je da izmirenje tih rashoda i izdataka prvo vrši iz prihoda iz drugih izvora.

Nakon što utroši sredstva iz drugih izvora, za realizaciju rashoda i izdataka vrši se prenos sredstava budžeta.

Određivanje obima rashoda direktnih korisnika budžetskih sredstava u određenom periodu

Član 34

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava mogu da vrše plaćanja do visine izdataka koje, za tromesečni ili neki drugi period, odredi ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije (u daljem tekstu: kvota).

Prilikom određivanja kvote za direktne korisnike budžetskih sredstava, ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, imaju u vidu sredstva planirana u budžetu za direktnog korisnika budžetskih sredstava, plan izvršenja budžeta direktnog budžetskog korisnika i likvidne mogućnosti budžeta.

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, obaveštava direktne korisnike budžetskih sredstava o kvotama, najkasnije u roku od 15 dana pre početka perioda na koji se odnosi.

Ministar propisuje postupak i uslove za određivanje kvota iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i mere u slučajevima nepoštovanja kvota.

Odgovornost za preuzete obaveze i rashode

Član 35

Obaveze koje preuzima direktni, odnosno indirektni korisnik budžetskih sredstava moraju odgovarati aproprijaciji odobrenoju za tu namenu tom korisniku za budžetsku godinu.

Strana sredstva plaćanja

Član 35a

Korisnik budžetskih sredstava Republike, sredstava organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i korisnik budžetskih sredstava lokalne vlasti može imati devizni račun samo kod Narodne banke Srbije, osim ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano.

Izuzetno, ministar može odobriti korisniku iz stava 1. ovog člana otvaranje deviznog računa kod ovlašćene banke za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije, ako to zahteva specifičnost poslova tog korisnika.

Na kupovinu i prodaju stranih sredstava plaćanja, na plaćanje, naplaćivanje i prenos u stranim sredstvima plaćanja u kojima učestvuju korisnici iz stava 1. ovog člana, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.

Narodna banka Srbije obezbeđuje podatke o stanju stranih sredstava plaćanja na računima korisnika iz stava 1. ovog člana.

Podatke iz stava 3. ovog člana Narodna banka Srbije dostavlja Upravi za trezor mesečno, odnosno po zahtevu korisnika ili Uprave za trezor.

Upravljanje preuzetim obavezama

Član 36

Prilikom preuzimanja obaveza, direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava dužni su da se pridržavaju smernica o rokovima i uslovima plaćanja, koje određuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Korisnici budžetskih sredstava preuzimaju obaveze na osnovu pisanog ugovora ili drugog pravnog akta, ukoliko zakonom nije drukčije propisano.

Preuzete obaveze čiji je iznos veći od iznosa sredstava predviđenog budžetom, ili koje su nastale u suprotnosti sa ovim zakonom ili nekim drugim propisom, ne mogu se izvršavati na teret konsolidovanog računa trezora Republike, odnosno lokalne vlasti.

Prinudna naplata koja se odnosi na korisnika budžetskih sredstava, a u osnovu za prinudnu naplatu je naveden račun izvršenja budžeta, može se sprovesti do iznosa 50% ukupnog obima sredstava opredeljenog tom budžetskom korisniku, na teret njegove aproprijacije, čije će se izvršenje obavljati sukcesivno, prema dinamici izvršenja budžeta (mesečne kvote).

Dodeljivanje ugovora

Član 37

Ugovori o nabavci dobara, pružanju usluga ili izvođenju građevinskih radova, koje zaključuju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, moraju biti dodeljeni u skladu sa propisima koji regulišu javne nabavke.

Plaćanje iz budžeta

Član 38

Izdatak iz budžeta zasniva se na knjigovodstvenoj dokumentaciji.

Pravni osnov i iznos preuzetih obaveza, koji proističu iz izvorne knjigovodstvene dokumentacije, moraju biti potvrđeni u pismenoj formi pre plaćanja obaveze.

Ministar bliže uređuje način nastanka obaveze, izveštavanje o preuzetim obavezama i način plaćanja, koje se vrši iz republičkog, odnosno budžeta lokalne vlasti.

Odredbe st. 1-3. ovog člana shodno se primenjuju na obaveze organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Povraćaj sredstava u budžet

Član 39

U slučaju da za izvršenje određenog plaćanja nije postojao pravni osnov, direktni korisnik budžetskih sredstava obavezan je da odmah zatraži povraćaj sredstava u budžet.

Ako se sredstva vrate u istoj fiskalnoj godini u kojoj je plaćanje izvršeno, srazmerno se umanjuje rashodna strana finansijskog plana korisnika budžetskih sredstava.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na povraćaj sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Povraćaj više ili pogrešno naplaćenih budžetskih prihoda

Član 40

Ako je od obveznika naplaćeno više tekućih prihoda iz člana 12. stav 1. tačka 1) podtačka (1) ovog zakona, odnosno ako je osnov za naplatu bio pogrešan, izvršiće se povraćaj u skladu sa zakonom kojim je uređena naplata javnih prihoda.

Povraćaj prihoda iz stava 1. ovog člana vrši se na teret uplatnog računa tekućeg prihoda.

Ako na uplatnom računu tekućeg prihoda iz stava 1. ovog člana nema dovoljno sredstava da bi se izvršio povraćaj, a u pitanju je tekući prihod koji u celini pripada budžetu Republike ili budžetu lokalne vlasti, odnosno koji se deli između budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti, Uprava za trezor obavezna je da na uplatni račun javnog prihoda sa kojeg treba izvršiti povraćaj prenese iznos sredstava koja će se vratiti obvezniku, srazmerno propisanom korisnikovom učešću u raspodeli tog tekućeg prihoda.

Odredbe st. 1-3. ovog člana shodno se primenjuju na propisani evidentni račun organa nadležnog za poslove carina za uplatu akciza i poreza pri uvozu.

Odredbe st. 1-3. ovog člana shodno se primenjuju i u slučaju povraćaja doprinosa za socijalno osiguranje.

Promene u aproprijacijama u toku godine

Član 41

U slučaju da se u toku godine obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog korisnika budžetskih sredstava promeni, iznos aproprijacija izdvojenih za aktivnosti tog korisnika će se uvećati, odnosno smanjiti.

Ako se obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog korisnika budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana uveća, sredstva će se obezbediti iz tekuće budžetske rezerve.

U slučaju osnivanja novog direktnog korisnika budžetskih sredstava, sredstva za njegovo poslovanje ili ovlašćenja obezbeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Ako korisnik budžetskih sredstava prestane da postoji, a njegovi zadaci nisu preneti na drugog korisnika budžetskih sredstava, neiskorišćena sredstva se prenose u tekuću budžetsku rezervu.

Ako se u toku godine od jednog direktnog korisnika budžetskih sredstava obrazuje više direktnih korisnika, neiskorišćena sredstva raspoređena tom korisniku prenose se u tekuću budžetsku rezervu i raspoređuju novoobrazovanim direktnim korisnicima budžetskih sredstava.

Odluku o promeni u aproprijacijama iz st. 1-5. i korišćenju sredstava tekuće budžetske rezerve donosi Vlada, odnosno nadležan izvršni organ lokalne vlasti.

Direktni korisnik budžetskih sredstava, uz odobrenje ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može, izuzev aproprijacija za sredstva za realizaciju nacionalnog investicionog plana, izvršiti preusmeravanje aproprijacija odobrenih na ime određenog rashoda u iznosu do 5% vrednosti aproprijacije za rashod čiji se iznos umanjuje.

Aproprijacije se ne mogu prenositi između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Privremena obustava izvršenja budžeta

Član 42

Ako se u toku fiskalne godine izdaci povećaju ili primanja smanje Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može obustaviti izvršenje pojedinih izdataka (u daljem tekstu: privremena obustava izvršenja) ne duže od 45 dana.

Privremenom obustavom izvršenja može se:

- 1) zaustaviti preuzimanje obaveza;

- 2) predložiti produženje ugovornog roka za plaćanje;
- 3) zaustaviti davanje odobrenja za zaključenje ugovora;
- 4) zaustaviti prenos kvota.

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, u saradnji sa direktnim korisnicima budžetskih sredstava, pripremaju predlog obima i mera privremene obustave izvršenja.

Mere privremene obustave izvršenja mogu se primeniti na sve direktne korisnike budžetskih sredstava.

O odluci iz stava 1. ovog člana Vlada obaveštava Narodnu skupštinu, a nadležan izvršni organ lokalne vlasti obaveštava lokalnu skupštinu.

Dopunski budžet

Član 43

Ako se u toku sprovođenja mera privremene obustave izvršenja, budžet ne uravnoteži, Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, u roku od 15 dana pre isteka perioda u kojem se sprovodi privremena obustava izvršenja, donosi predlog dopunskog budžeta.

Dopunskim budžetom koji, na predlog Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, usvaja Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, vrši se usklađivanje primanja i izdataka budžeta.

U toku usvajanja dopunskog budžeta Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može nastaviti sa privremenom obustavom izvršenja pojedinih izdataka.

Budžetski fond

Član 44

Budžetskim fondom smatra se evidencioni konto u okviru glavne knjige trezora, koji otvara Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, kako bi se pojedina budžetska primanja i izdaci vodili odvojeno, radi ostvarivanja cilja koji je predviđen posebnim republičkim, odnosno lokalnim propisom ili međunarodnim sporazumom.

Propisom, odnosno sporazumom iz stava 1. ovog člana, definišu se:

- 1) svrha budžetskog fonda;
- 2) vreme za koje se budžetski fond osniva;
- 3) nadležno ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave odgovoran za upravljanje fondom;

4) izvori finansiranja budžetskog fonda.

Finansiranje budžetskog fonda i obaveze koje proističu iz budžetskog fonda

Član 45

Budžetski fond se finansira iz:

- 1) aproprijacija obezbeđenih u okviru budžeta za tekuću godinu;
- 2) namenskih primanja budžeta, koji su definisani kao namenska primanja budžetskog fonda;
- 3) primanja koja proističu iz upravljanja likvidnim sredstvima budžetskog fonda.

Obaveze budžetskog fonda izmiruju se iz sredstava fonda.

Upravljanje budžetskim fondom

Član 46

Budžetskim fondom upravlja nadležno ministarstvo, odnosno nadležni lokalni organ uprave.

Po ukidanju budžetskog fonda, prava i obaveze budžetskog fonda preuzima ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave iz stava 1. ovog člana.

Posebni uslovi za upotrebu sredstava budžetskog fonda

Član 47

Plaćanje na teret budžetskog fonda vrši se do nivoa sredstava raspoloživih u budžetskom fondu, a obaveze se preuzimaju u okviru realno planiranih primanja budžetskog fonda.

Na kraju tekuće godine neiskorišćena sredstva sa računa budžetskog fonda prenose se u narednu godinu.

Tekuća budžetska rezerva

Član 48

U okviru budžeta deo planiranih primanja ne raspoređuje se unapred, već se zadržava na ime tekuće budžetske rezerve.

Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za neplanirane svrhe za koje nisu izvršene aproprijacije, ili za svrhe za koje se u toku godine pokaže da aproprijacije nisu bile dovoljne.

Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti donosi, na predlog ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, odluku o upotrebi tekuće budžetske rezerve.

Sredstva tekuće budžetske rezerve raspoređuju se na direktne korisnike budžetskih sredstava.

Izuzetno od odredaba st. 1-4. ovog člana, sredstva tekuće rezerve budžeta Republike mogu se koristiti i za izvršavanje obaveza budžeta lokalne vlasti usled smanjenog obima primanja budžeta lokalne vlasti.

Stalna budžetska rezerva

Član 49

U budžetu se planiraju sredstva za stalnu budžetsku rezervu, koja se iskazuje kao posebna aproprijacija.

Stalna budžetska rezerva koristi se za finansiranje rashoda na ime učešća Republike, odnosno lokalne vlasti u otklanjanju posledica vanrednih okolnosti, kao što su poplava, suša, zemljotres, požar, ekološka katastrofa i druge elementarne nepogode, odnosno drugih vanrednih događaja, koji mogu da ugroze život i zdravlje ljudi ili prouzrokuju štetu većih razmera.

U stalnu budžetsku rezervu opredeljuje se najviše do 1,5% ukupnih prihoda za budžetsku godinu.

Rešenje o upotrebi sredstava stalne budžetske rezerve donosi Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije.

Izveštaj o korišćenju sredstava stalne budžetske rezerve dostavlja se Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini, uz završni račun budžeta.

Odgovornost funkcionera direktnog korisnika budžetskih sredstava

Član 50

Funkcioner direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava odgovoran je za preuzimanje obaveza, njihovu verifikaciju, izdavanje naloga za plaćanje koje treba izvršiti iz sredstava organa kojim rukovodi i izdavanje naloga za uplatu sredstava koja pripadaju budžetu.

Funkcioner direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava odgovoran je za zakonitu, namensku, ekonomičnu i efikasnu upotrebu budžetskih aproprijacija.

Funkcioner direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava može preneti pojedina ovlašćenja iz stava 1. ovog člana na druga lica u direktnom, odnosno indirektnom korisniku budžetskih sredstava.

Raspodela odgovornosti između naredbodavaca, računopolagača i internih kontrolora

Član 51

Funkcije naredbodavaca, računopolagača i internih kontrolora ne mogu se poklapati.

IV DUG I GARANCIJA

Čl. 52 i 53*

(Prestali da važe)

Član 54

(Brisan)

Ograničenje duga i garancije

Član 55

U budžetu Republike utvrđuje se ograničenje ukupnog iznosa duga u toku budžetske godine, sa izuzetkom kratkoročnog zaduživanja radi finansiranja deficita tekuće likvidnosti, koji se mora otplatiti do 31. decembra tekuće fiskalne godine, kao i ograničenje ukupnog iznosa garancije.

U postupku utvrđivanja ograničenja duga, Ministarstvo će razmotriti sve činjenice koje se donose na:

- 1) zahtev za refinansiranje unutrašnjeg duga;
- 2) zahtev za refinansiranje budžetskog deficita;
- 3) procene sledećih makroekonomskih indikatora, i to:
  - (1) učešća ukupnog državnog duga u bruto domaćem proizvodu;
  - (2) učešća godišnje otplate kamata na ime dugovanja u bruto domaćem proizvodu;
  - (3) iznosa zaduživanja kod banaka, uključujući i Narodnu banku Srbije, po osnovu garancija za hartije od vrednosti;
  - (4) učešća kratkoročnog unutrašnjeg duga u ukupnom državnom dugu;
  - (5) učešća spoljnog duga u ukupnom državnom dugu;
  - (6) odnos duga i garancija prema tekućim prihodima;
  - (7) odnos rashoda na ime servisiranja ukupnog duga prema izvozu.

Čl. 56 do 60*

(Prestali da važe)

V BUDŽETSKO RAČUNOVODSTVO I IZVEŠTAVANJE

Odgovornost za budžetsko računovodstvo

Član 61

Direktni korisnik budžetskih sredstava odgovoran je za računovodstvo sopstvenih transakcija, a u okviru svojih ovlašćenja i za računovodstvo transakcija indirektnih korisnika budžetskih sredstava koji spadaju u njegovu nadležnost (u daljem tekstu: budžetsko računovodstvo).

Indirektni korisnik budžetskih sredstava i korisnik sredstava organizacije obaveznog socijalnog osiguranja odgovoran je za računovodstvo sopstvenih transakcija.

Budžetsko računovodstvo je računovodstvo prihoda, preuzetih obaveza i rashoda direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Ministar, u ime Vlade, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, u ime nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, odgovoran je za računovodstvo primljenih zajmova i dugova.

Ovlašćenje za donošenje budžetskih računovodstvenih propisa

Član 62

Vlada bliže uređuje budžetsko računovodstvo, sistem glavne knjige trezora i način vođenja konsolidovanog računa trezora.

Ministar uređuje način vođenja računovodstva budžeta i sadržaj i način finansijskog izveštavanja za direktne i indirektno korisnike budžetskih sredstava, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i budžetske fondove Republike i lokalne vlasti, a može doneti posebna uputstva o finansijskom izveštavanju za određene organe državne uprave.

Ministar utvrđuje način izveštavanja o ukupnim primanjima i ukupnim izdacima za trezore lokalnih vlasti.

Ministar uređuje način pripreme, sastavljanja i podnošenja završnih računa direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava, organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i budžetskih fondova Republike i lokalne vlasti.

Predlog završnog računa

Član 63

Predlog završnog računa budžeta utvrđuje Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, dostavlja predlog završnog računa budžeta Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini.

Kalendar za podnošenje završnih računa

Član 64

Postupak pripreme, sastavljanja i podnošenja završnih računa korisnika budžetskih sredstava i sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i završnih računa budžeta Republike i budžeta lokalnih vlasti izvršava se prema sledećem kalendaru:

28. februar - indirektni korisnici budžetskih sredstava pripremaju završni račun za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga nadležnim direktnim korisnicima budžetskih sredstava;

28. februar - korisnici sredstava Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje pripremaju završni račun za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga Republičkom zavodu za zdravstveno osiguranje;

31. mart - direktni korisnici budžetskih sredstava pripremaju godišnji izveštaj i podnose Upravi za trezor, odnosno lokalnom organu uprave nadležnom za finansije, a direktni korisnici budžetskih sredstava koji u svojoj nadležnosti imaju indirektno korisnike budžetskih sredstava kontrolišu, sravnjuju podatke iz njihovih godišnjih izveštaja i sastavljaju konsolidovani godišnji izveštaj koji podnose Upravi za trezor, odnosno lokalnom organu uprave nadležnom za finansije;

31. mart - organizacije obaveznog socijalnog osiguranja pripremaju odluke o završnim računima finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i podnose Upravi za trezor, a Republički zavod za zdravstveno osiguranje kontroliše, sravnjuje podatke iz završnih računa korisnika sredstava koji se nalaze u njegovoj nadležnosti, konsoliduje podatke i sastavlja konsolidovani godišnji izveštaj koji podnosi Upravi za trezor;

15. maj - lokalni organ uprave nadležan za finansije priprema nacrt odluke o završnom računu budžeta lokalne vlasti i podnosi nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

1. jun - nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja lokalnoj skupštini predlog odluke o završnom računu budžeta lokalne vlasti;

15. jun - Ministarstvo priprema nacrt zakona o završnom računu budžeta Republike i zajedno sa odlukama o završnim računima finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja podnosi Vladi;

15. jun - lokalni organ uprave nadležan za finansije podnosi Upravi za trezor odluku o završnom računu budžeta lokalne vlasti usvojenu od strane lokalne skupštine, izuzev lokalnih organa uprave nadležnih za poslove finansija gradskih opština u sastavu grada, koji svoje odluke o završnim računima budžeta dostavljaju gradu;

1. jul - lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija grada sastavlja konsolidovani izveštaj grada i podnosi Upravi za trezor;

15. jul - Vlada dostavlja Narodnoj skupštini predlog zakona o završnom računu budžeta Republike i odluke o završnim računima finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

1. septembar - Ministarstvo sastavlja konsolidovani izveštaj Republike i dostavlja Vladi;

30. septembar - Vlada dostavlja Narodnoj skupštini konsolidovani izveštaj Republike, radi informisanja.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnji rok u kalendaru za podnošenje završnih računa i drugih akata.

Sadržaj završnog računa

Član 65

Završni račun sadrži:

- 1) bilans stanja;
- 2) bilans prihoda i rashoda;
- 3) izveštaj o kapitalnim rashodima i finansiranju;
- 4) izveštaj o novčanim tokovima;
- 5) izveštaj o izvršenju budžeta, sačinjen tako da prikazuje razliku između odobrenih sredstava i izvršenja;
- 6) objašnjenje velikih odstupanja između odobrenih sredstava i izvršenja;
- 7) izveštaj o primljenim donacijama i kreditima, domaćim i inostranim, i izvršenim otplatama dugova;
- 8) izveštaj o korišćenju sredstava iz tekuće i stalne budžetske rezerve;
- 9) izveštaj o garancijama datim u toku fiskalne godine;
- 10) izveštaj eksterne revizije o finansijskim izveštajima iz tač. 1)-9) ovog stava.

VI CENTRALNA JEDINICA ZA HARMONIZACIJU, BUDŽETSKA KONTROLA I REVIZIJA

Centralna jedinica za harmonizaciju

Član 66

Centralna jedinica za harmonizaciju finansijske kontrole, za finansijsko upravljanje i kontrolu i internu reviziju obrazuje se pri Ministarstvu.

Centralna jedinica iz stava 1. ovog člana obavlja sledeće poslove:

- 1) centralne harmonizacije i koordinacije metodologija kontrole i revizije u javnom sektoru;
- 2) definisanja standarda kontrole u skladu sa međunarodno priznatim standardima;
- 3) definisanja zajedničkih kriterijuma za organizaciju i postupanje interne revizije u javnom sektoru;
- 4) definisanja metodoloških uputstava i priručnika za finansijsko upravljanje;
- 5) stručnog usavršavanja, sertifikacije i nadzora nad radom internih revizora;
- 6) obuke rukovodilaca i zaposlenih u javnom sektoru iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima;
- 7) interne revizije kod korisnika budžetskih sredstava, organizacija, preduzeća, odnosno pravnih lica iz člana 68. st. 1. i 3. ovog zakona, po planu koji donosi ministar;
- 8) interne revizije kod korisnika budžetskih sredstava, za projekte koje sufinansira Evropska unija.

Ministar donosi akte kojima se propisuju standardi, kriterijumi za organizaciju i metodološka uputstva, odnosno bliže uređuju poslovi iz stava 2. ovog člana.

Interna kontrola

Član 66a

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i javna preduzeća osnovana od strane Republike, odnosno lokalne vlasti, pravna lica osnovana od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravna lica nad kojima Republika, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i druga pravna lica u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda, uspostavljaju sisteme interne kontrole za sve transakcije računa prihoda i rashoda, računa finansijskih sredstava i obaveza i računa finansiranja, kao i upravljanja državnom imovinom.

Sistem interne kontrole sastoji se iz mreže, koja čini jednu organizaciju, čiji je cilj da obezbedi:

- 1) primenu zakona, propisa, pravila i procedura;
- 2) uspešno poslovanje;

- 3) ekonomično, efikasno i namensko korišćenje sredstava;
- 4) čuvanje sredstava i ulaganja od gubitaka, uključujući i od prevara, nepravilnosti i korupcije;
- 5) integritet i pouzdanost informacija, računa i podataka.

Interna kontrola se organizuje kao sistem procedura i odgovornosti svih lica uključenih u finansijske i poslovne procese direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Za uspostavljanje bezbednih i efikasnih internih kontrola vezanih za sve odluke koje se odnose na finansijsko upravljanje i kontrolu, odgovoran je rukovodilac direktnog i indirektnog korisnika budžetskih sredstava, rukovodilac u organizaciji obaveznog socijalnog osiguranja, rukovodilac u javnom preduzeću, odnosno pravnom licu nad kojim Republika, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i rukovodilac u drugom pravnom licu u kome javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda, odnosno lice koje on ovlasti.

Interna revizija

Član 67

Interna revizija uspostavlja se u direktnim korisnicima sredstava budžeta Republike i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja, koji su u organizacionom i finansijskom smislu složene celine.

Ministar određuje direktne korisnike budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana i propisuje zajedničke kriterijume za organizaciju i postupak interne revizije, na osnovu kojih direktni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja mogu odrediti bližu organizaciju i postupak vršenja interne revizije.

Direktni korisnici sredstava budžeta Republike uspostavljaju odgovarajuće oblike interne revizije za indirektno korisnike budžetskih sredstava koji su u njihovoj nadležnosti.

Direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti uspostavljaju odgovarajuće oblike interne revizije.

Interna revizija uspostavlja se i u javnim preduzećima osnovanim od strane Republike, odnosno lokalne vlasti, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravnim licima nad kojima Republika, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda.

Interni revizori su direktno odgovorni rukovodiocima direktnih korisnika budžetskih sredstava, rukovodiocima organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, odnosno rukovodiocima javnih preduzeća i pravnih lica iz stava 5. ovog člana.

Funkcije interne revizije su:

- 1) provera primene zakona i poštovanja pravila interne kontrole;
- 2) ocena sistema internih kontrola u pogledu njihove adekvatnosti, uspešnosti i potpunosti;
- 3) davanje saveta kada se uvode novi sistemi, procedure ili zadaci;
- 4) revizija načina rada (performansi) koja predstavlja ocenu poslovanja i procesa, uključujući i nefinansijske operacije, u cilju ocene ekonomičnosti, efikasnosti i uspešnosti;
- 5) uspostavljanje saradnje sa eksternom revizijom;
- 6) vršenje ostalih zadataka neophodnih da bi se ostvarila sigurnost u pogledu funkcionisanja sistema interne revizije.

Interna revizija dostavlja godišnje izveštaje o radu Centralnoj jedinici za harmonizaciju najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Budžetska inspekcija

Član 68

Poslove budžetske inspekcije obavlja Ministarstvo, sa ciljem vršenja inspekcije nad:

- 1) direktnim i indirektnim korisnicima budžetskih sredstava;
- 2) organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja;
- 3) javnim preduzećima, osnovanim od strane Republike, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravnim licima nad kojima Republika ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti osniva lokalnu službu za inspekciju i reviziju.

Lokalna služba za inspekciju nadležna je za sprovođenje inspekcije nad:

- 1) direktnim i indirektnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti;
- 2) javnim preduzećima, osnovanim od strane lokalne vlasti, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravnim licima nad kojima lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima lokalna javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda.

Funkcija budžetske inspekcije je kontrola primene zakona u oblasti materijalno-finansijskog poslovanja i namenskog i zakonitog korišćenja sredstava korisnika budžetskih sredstava, organizacija, preduzeća, odnosno pravnih lica iz st. 1. i 3. ovog člana.

Član 68a

Ako se u postupku inspekcije utvrde nezakonitosti, budžetska inspekcija rešenjem nalaže mere za njihovo otklanjanje i preduzima druge zakonom utvrđene postupke.

Član 68b

Ukoliko korisnici budžetskih sredstava, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i javna preduzeća iz člana 68. stav 1. ovog zakona ne postupe po konačnom rešenju budžetske inspekcije, ministar nadležan za poslove finansija može izdati nalog da im se obustavi prenos sredstava budžeta u tekućem periodu, osim sredstava za plate, u visini nenamenski utrošenih sredstava koja su po konačnom rešenju budžetske inspekcije naložena da vrate.

Član 68v

Ukoliko jedinica teritorijalne autonomije ne postupi po rešenju budžetske inspekcije, ministar nadležan za poslove finansija može privremeno obustaviti prenos pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit preduzeća jedinici teritorijalne autonomije.

Ukoliko jedinica lokalne samouprave ne postupi po rešenju budžetske inspekcije donetom u kontroli iz člana 68. stav 3. ovog zakona, ministar nadležan za poslove finansija može privremeno obustaviti transferna sredstva iz budžeta Republike, do otklanjanja nepravilnosti konstatovanih zapisnikom.

Ukoliko organ lokalne vlasti prekorači nivo zaduženja propisan odredbama čl. 35. i 36. Zakona o javnom dugu (Službeni glasnik RS , broj 61/05) i ne postupi po članu 37. stav 3. tog zakona, ministar može privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike, do momenta ispunjenja uslova propisanih pomenutim zakonskim odredbama.

Prava i dužnosti

Član 69

Rad budžetske inspekcije je nezavisan. Njen rad, ovlašćenja, obeležja i dr. urediće se posebnim aktom Vlade, na predlog ministra. Ovim aktom urediće se i pravo na izjavljivanje žalbe protiv rešenja inspektora, u upravnom postupku.

Program rada budžetske inspekcije i njegove promene utvrđuje ministar.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na lokalnu službu za inspekciju.

Ministar utvrđuje metodologiju i bliže uređuje način rada budžetske inspekcije.

Standardi u pogledu metodologije i načina rada iz stava 4. ovog člana primenjuju se i na lokalnu službu za inspekciju.

Budžetska inspekcija obavlja kontrolu kvaliteta rada inspekcije iz stava 5. ovog člana, radi obezbeđenja jedinstvene primene postupka inspekcije na teritoriji Republike.

Lokalna služba za inspekciju dostavlja dokumentaciju i izveštaj, na zahtev funkcionera koji rukovodi budžetskom inspekcijom, radi ispunjenja uslova iz stava 6. ovog člana.

Budžetska inspekcija i interna revizija, kao i lokalna služba za inspekciju i reviziju imaju pristup svim podacima, dokumentima, izveštajima i informacijama potrebnim za obavljanje funkcija kod korisnika budžetskih sredstava, organizacije, preduzeća, odnosno pravnog lica iz člana 68. st. 1. i 3. ovog zakona, nad kojima se vrši inspekcija, odnosno interna revizija.

Budžetska inspekcija i interna revizija i lokalna služba za inspekciju i internu reviziju imaju na raspolaganju odgovarajuće resurse (osoblje, prostor i opremu), koji obezbeđuju vršenje njihovih funkcija.

U vršenju funkcija, budžetska inspekcija i interna revizija i lokalna služba za inspekciju i internu reviziju obavezni su da čuvaju tajnost službenih i poslovnih podataka.

Izveštavanje

Član 70

Budžetska inspekcija dostavlja ministru izveštaj o izvršenoj inspekciji sa nalazima i merama.

Budžetska inspekcija obezbeđuje zapisnik korisniku budžetskih sredstava, organizaciji, preduzeću, odnosno pravnom licu iz člana 68. st. 1. i 3. ovog zakona, kod kojeg je vršena inspekcija.

Budžetska inspekcija, odnosno lokalna služba za inspekciju dostavlja skupštini lokalne vlasti zapisnik o sprovedenoj inspekciji korisnika iz člana 68. stav 3. ovog zakona, radi upoznavanja i preduzimanja odgovarajućih mera iz njene nadležnosti.

Ministar dostavlja godišnji izveštaj o radu budžetske inspekcije Vladi, koja ga podnosi Narodnoj skupštini.

Na postupak lokalne službe za inspekciju shodno se primenjuju odredbe st. 1. i 2. ovog člana.

Eksterna revizija

Član 71

Završni račun budžeta Republike, budžeta lokalne vlasti i finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja podležu eksternoj reviziji.

Član 72

(Brisano)

VIII UPRAVA ZA TREZOR

Dužnosti i odgovornosti trezora

Član 73

Uprava za trezor obavlja sledeće poslove, i to:

1) u pripremi budžeta:

- (1) koordiniše postupak pripreme budžeta;
- (2) razrađuje smernice za pripremu budžeta;
- (3) analizira zahteve za finansiranje korisnika budžetskih sredstava i predlaže iznose aproprijacija koji se unose u nacrt budžeta;
- (4) analizira finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i budžete lokalnih vlasti i predlaže iznose transfera koji se unose u nacrt budžeta;
- (5) učestvuje u pripremi finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i budžeta lokalne samouprave;
- (6) prati izvršenje budžeta u odnosu na plan korisnika budžetskih sredstava, daje predlog za korekcije i prosleđuje korigovan plan radi izvršenja budžeta i upravljanja gotovinskom osnovom;
- (7) prati primanja i izdatke budžeta, primanja i izdatke organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i primanja i izdatke budžeta lokalnih vlasti;
- (8) daje preporuke korisnicima budžetskih sredstava, lokalnoj vlasti i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja po pitanjima budžetskog sistema i budžeta;

2) finansijsko planiranje, koje obuhvata:

- (1) projekcije i praćenje priliva na sistemu konsolidovanog računa trezora i na računu trezora Republike i zahteve za izvršavanje izdataka;
- (2) definisanje tromesečnih i mesečnih kvota preuzetih obaveza i plaćanja;

3) upravljanje gotovinskim sredstvima Republike, koje obuhvata:

(1) upravljanje konsolidovanim računom trezora na koji se uplaćuju sva primanja i iz kojeg se vrše sva plaćanja iz budžeta, koji se odnose na:

- otvaranje i kontrolu bankarskih računa i podračuna;
- upravljanje bankarskim odnosima;

(2) upravljanje likvidnošću;

(3) razradu postupaka za naplatu primanja preko bankarskog sistema;

(4) upravljanje finansijskim sredstvima;

4) kontrola rashoda, koja obuhvata predlaganje postupaka odobravanja preuzimanja obaveza, proveru prijema dobara i usluga i odobravanje plaćanja na teret budžetskih sredstava;

5) budžetsko računovodstvo i izveštavanje, koje obuhvata:

(1) računovodstvene poslove za:

- obradu plaćanja i evidentiranje primanja;
- vođenje dnevnika, glavne knjige i odabranih pomoćnih knjiga za sva primanja i izdatke po korisnicima budžetskih sredstava;
- međunarodne donacije i druge vidove pomoći;

(2) finansijsko izveštavanje;

(3) računovodstvenu metodologiju, uključujući:

- održavanje sistema klasifikacije;
- propisivanje pravila budžetskog računovodstva;
- propisivanje zahteva u pogledu internog i eksternog izveštavanja;

6) uspostavljanje finansijskog informacionog sistema, koji obuhvata korisnike budžetskih sredstava, kao i sistem javnih prihoda i javnih rashoda (stalni informacioni sistem) i upravljanje tim sistemom;

7) poslove u vezi javnih plaćanja koji obuhvataju vođenje evidencija i obavljanje poslova u okviru sistema konsolidovanog računa trezora, i to:

(1) vođenje spiska korisnika sredstava budžeta Republike i budžeta lokalnih vlasti, kao i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i druge registre utvrđene posebnim propisima;

(2) otvaranje i vođenje evidencija o uplatnim računima javnih prihoda;

(3) raspoređivanje uplaćenih javnih prihoda na odgovarajuće podračune različitih nivoa vlasti, u skladu sa zakonom;

(4) vođenje podračuna korisnika budžetskih sredstava Republike i lokalnih vlasti, kao i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;

(5) vođenje drugih računa, u skladu sa zakonom i drugim propisima;

(6) prijem, kontrola i obrada naloga za plaćanja korisnika budžetskih sredstava Republike i lokalnih vlasti, kao i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;

(7) izdavanje naloga za plaćanja na teret podračuna korisnika budžetskih sredstava Republike i lokalnih vlasti, kao i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, na osnovu zakona i dobijenih ovlašćenja, na osnovu sudskih i drugih izvršnih naslova, ispravke grešaka i naplate usluga;

(8) obavljanje gotovinskih isplata korisnika budžetskih sredstava Republike i lokalnih vlasti, kao i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;

(9) prijem gotovinskih uplata fizičkih lica na ime izmirivanja obaveza po osnovu javnih prihoda;

(10) prijem, kontrola i obrada godišnjih izveštaja korisnika sredstava, u skladu sa zakonom i drugim propisima;

(11) vođenje fiskalne statistike, u skladu sa propisom koji donosi ministar;

(12) praćenje likvidnosti korisnika budžetskih sredstava Republike i lokalnih vlasti, kao i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora i davanje podataka o tome, saglasno važećim propisima;

8) centralizovana obrada ličnih primanja zaposlenih kod korisnika sredstava budžeta Republike, koja obuhvata:

(1) obradu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja zaposlenih;

(2) održavanje i čuvanje baze podataka o zaposlenima koji se odnose na njihova lična primanja;

9) praćenje i kontrola aktivnosti javnih preduzeća, koja obuhvata:

(1) praćenje procesa restrukturiranja javnih preduzeća, u skladu sa sporazumima zaključenim sa međunarodnim finansijskim institucijama;

(2) učešće u pripremi smernica za izradu strateškog plana;

- (3) propisivanje smernica za izradu poslovnog plana;
- (4) analizu kvartalnih izveštaja;
- (5) praćenje kretanja mase zarada;
- (6) izradu izveštaja za potrebe komisije nadležne za restrukturiranje;
- 10) evidentiranje i praćenje državne pomoći;
- 11) upravljanje sredstvima nacionalnog fonda koja obezbeđuje Evropska unija.

Organizacija

Član 73a

Za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave za trezor obrazuju se organizacione jedinice.

Način obrazovanja, broj, struktura, mreža i delokrug organizacionih jedinica iz stava 1. ovog člana uređuju se aktom ministra, na predlog direktora Uprave za trezor.

Rukovođenje

Član 73b***

Upravom za trezor rukovodi direktor.

Direktora Uprave za trezor postavlja Vlada, na predlog ministra.

Direktor Uprave za trezor može da ima zamenika.

Član 73v

(Brisano)

Ovlašćenja ministra

Član 73g

Ministar propisuje uslove i način za otvaranje i ukidanje podračuna konsolidovanog računa trezora, plan tih podračuna, način i postupak obavljanja platnog prometa u okviru konsolidovanog računa trezora, kao i način i postupak vršenja unutrašnje kontrole obavljanja platnog prometa u okviru konsolidovanog računa trezora, kao i ostala pitanja od značaja za funkcionisanje trezora.

Raspolaganje sredstvima

Član 73d

Nalozi za čije plaćanje nisu obezbeđena sredstva, evidentiraju se i izvršavaju prema vremenu prijema, ako zakonom nije drukčije određeno.

Ministar bliže uređuje postupak za izvršenje naloga za plaćanje iz stava 1. ovog člana.

Neizvršavanje naloga za plaćanje

Član 73đ

Uprava za trezor neće izvršiti nalog za plaćanje koji nije u skladu sa propisima, a na zahtev podnosioca, u roku od tri dana od dana podnošenja naloga, pismeno će obrazložiti razloge za odbijanje naloga.

Spisak direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava

Član 73e

Ministar utvrđuje spisak direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava Republike, odnosno lokalne vlasti i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora.

Spisak iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Pružanje drugih finansijskih usluga

Član 73ž

Uprava za trezor naplaćuje naknadu za usluge izvršenih javnih plaćanja i može pružati druge finansijske usluge i obavljati druge poslove u skladu sa ugovorom, po osnovu kojih stiče prihod.

Visinu naknade za vršenje usluga iz stava 1. ovog člana, utvrđuje Vlada, na predlog ministra.

Član 73z

(Brisano)

Sredstva za rad

Član 73i

Sredstva za rad Uprave za trezor mogu se obezbediti i u budžetu Republike.

Za stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih, projektovanje, izgradnju i održavanje informacionog sistema, nabavku opreme za rad, izgradnju i kupovinu poslovnog prostora i stimulatívno nagrađivanje zaposlenih, Upravi za trezor pripada deo ostalih izvora prihoda, utvrđen finansijskim planom Uprave.

Organizaciona jedinica Uprave za trezor može preuzimati materijalne obaveze u granicama sredstava utvrđenih finansijskih planom.

Trezor lokalne vlasti

Član 73j

Trezor lokalne vlasti obavlja sledeće poslove, i to:

1) finansijsko planiranje, koje obuhvata:

(1) projekcije i praćenje priliva na konsolidovani račun trezora lokalne vlasti i zahteve za izvršavanje izdataka;

(2) definisanje tromesečnih i mesečnih kvota preuzetih obaveza i plaćanja;

2) upravljanje sredstvima na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti na koji se uplaćuju primanja i sa kojeg se vrše plaćanja iz budžeta, koje obuhvata:

(1) upravljanje likvidnošću;

(2) upravljanje finansijskim sredstvima;

3) upravljanje dugom, koje obuhvata:

(1) upravljanje pregovorima o zaduživanju;

(2) vođenje evidencije o dugu;

(3) upravljanje primanjima od zaduživanja;

4) budžetsko računovodstvo i izveštavanje, koje obuhvata:

(1) obradu plaćanja i evidentiranje primanja;

(2) vođenje poslovnih knjiga;

(3) finansijsko izveštavanje;

(4) pripremu i izradu svih izveštaja i izradu završnog računa budžeta lokalne vlasti, kao i izradu konsolidovanog izveštaja završnog računa budžeta grada;

5) kontrolu rashoda, koja obuhvata upravljanje procesima odobravanja preuzimanja obaveza, proveru prijema dobara i usluga i odobravanje plaćanja na teret budžetskih sredstava;

6) praćenje kretanja mase zarada u javnim preduzećima na nivou tog trezora i dostavljanje izveštaja Ministarstvu.

Privremena obustava prenosa sredstava

Član 73k

Ukoliko nadležni organ lokalne vlasti ne dostavi Ministarstvu izveštaje i akte u skladu sa ovim zakonom, ministar može privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike, do momenta dostavljanja traženih izveštaja i akata.

IX KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne za prekršaje

Član 74**

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se odgovorno lice korisnika budžetskih sredstava, odgovorno lice u organizaciji obaveznog socijalnog osiguranja ili drugo odgovorno lice, za sledeće prekršaje:

- 1) ukoliko stvori obaveze ili na teret računa budžeta odobri plaćanje rashoda koji nije predviđen u budžetu;
- 2) ako ne poštuje odredbe čl. 13a, 19, 20, 22, 23, člana 24. stav 6. i člana 32. ovog zakona u postupku pripreme i usvajanja budžeta;
- 3) ako predlog budžeta i završnog računa i izveštaji koji se dostavljaju Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini ne sadrže delove iz čl. 10. i 65. ovog zakona;
- 4) ako ne poštuje odredbe čl. 31-41, 50. i 51. ovog zakona u postupku izvršenja budžeta;
- 5) (*brisana*);
- 6) ako odloži naplatu dospelog potraživanja ili odobri naplatu u ratama potraživanja, bez prethodno dobijene saglasnosti Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti;
- 7) ako ne poštuje odredbe člana 8. st. 10. i 13. i čl. 61-65. ovog zakona;
- 8) ako ne otkloni propuste na koje je ukazano u pismenom izveštaju interne kontrole, odnosno u nalazu budžetske inspekcije i revizije, ili ih ne ispravi blagovremeno (čl. 66. i 79);
- 9) ako ne postupi po odredbi člana 73k ovog zakona.

Krivično delo

Član 74a

Novčanom kaznom od 30.000 dinara do 300.000 dinara ili zatvorom do jedne godine kazniće se za krivično delo odgovorno lice korisnika budžetskih sredstava, odgovorno lice u organizaciji obaveznog socijalnog osiguranja ili drugo odgovorno lice kod korisnika budžetskih sredstava ili u organizaciji obaveznog socijalnog osiguranja,

koje stvori obaveze ili na teret računa budžeta odobri plaćanje rashoda i izdataka preko iznosa od 1.000.000 dinara u odnosu na iznos utvrđen budžetom ili finansijskim planom, odnosno preko iznosa sredstava pozajmica datih aktom Vlade.

Prekršajni postupak

Član 75

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka iz člana 74. ovog zakona podnose interni kontrolori, budžetska inspekcija i revizija, lokalna služba za inspekciju i reviziju i druga lica ovlašćena za vršenje nadzora nad izvršenjem ovog zakona.

Prekršajni postupak iz člana 74. ovog zakona ne može se pokrenuti ako proteknu tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Prekršajni postupak iz stava 1. ovog člana vodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja određenih zakona

Član 76

Ako su odredbe drugih zakona koji važe na dan stupanja na snagu ovog zakona u suprotnosti sa ovim zakonom, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, odredbe čl. 18-91. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 41/92, 18/93, 22/93, 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99 i 22/01), koje se odnose na lokalne vlasti, primenjuju se do isteka roka iz člana 78 stav 4 ovog zakona.

Rok za donošenje propisa

Član 77

Propisi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona biće doneti u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, primenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa ovlašćenjima sadržanim u ovom zakonu.

Prelazni period pre otvaranja konsolidovanog računa trezora

Član 78

Ministar zatvara račune direktnih i indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, otvorene kod organizacije za obavljanje poslova platnog prometa, na dan 31. decembra 2002. godine.

Sredstva preostala na računima direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja na dan zatvaranja računa, prenose se na konsolidovani račun trezora i biće raspoređena tim korisnicima, odnosno organizacijama.

Sredstva ostvarena po posebnim propisima ili iz drugih izvora, nakon zatvaranja računa direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, prenose se na konsolidovani račun trezora i biće raspoređena tim korisnicima, odnosno organizacijama, a ukupni iznosi tih sredstava posebno će se iskazati u završnom računu budžeta Republike, odnosno finansijskom planu organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije zatvara račune direktnih i indirektnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti, otvorene kod organizacije za obavljanje poslova platnog prometa, na dan 31. decembra 2002. godine. Odredbe čl. 18-91. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima iz člana 76. stav 2. ovog zakona koje se odnose na lokalne vlasti važe do 31. decembra 2003. godine.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana shodno se primenjuju i na direktne i indirektno korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti.

Prelazni period za deponovanje sredstava

Član 78a

Novčana sredstva direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava Republike i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja koja su, na dan stupanja na snagu ovog zakona deponovana kao depoziti po viđenju kod poslovnih banaka, ostaju kod tih banaka deponovana kao deo konsolidovanog računa trezora, nakon čega odluku o deponovanju donosi ministar najkasnije do 1. jula 2003. godine.

Novčana sredstva korisnika i organizacija iz stava 1. ovog člana koja su, na dan stupanja na snagu ovog zakona oročena kod poslovnih banaka, ministar će deponovati na konsolidovani račun trezora, po isteku roka oročenja, a najkasnije do 31. decembra 2003. godine.

Od dana stupanja na snagu ovog zakona, novčana sredstva korisnika i organizacija iz stava 1. ovog člana, ne mogu se oročiti kod poslovnih banaka.

Novčana sredstva direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti, kao deo konsolidovanog računa trezora lokalnih vlasti, deponuju se do 31. decembra 2003. godine kod poslovnih banaka kao depozit po viđenju, nakon čega odluku o deponovanju donosi organ lokalnog organa uprave nadležnog za finansije.

Novčana sredstva direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti koja su, na dan stupanja na snagu ovog zakona oročena kod poslovnih banaka, lokalni organ uprave nadležan za finansije će deponovati na konsolidovani račun trezora, po isteku roka oročenja, a najkasnije do 31. decembra 2003. godine.

Novčana sredstva direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti koja su, u 2003. godini oročena kod poslovnih banaka, kao deo konsolidovanog računa trezora lokalne vlasti, lokalni organ uprave nadležan za finansije će deponovati na konsolidovani račun trezora, po isteku roka oročenja, a najkasnije do 31. decembra 2003. godine.

Na novčana sredstva direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti koja su, oročena kod poslovnih banaka u periodu od dana stupanja na snagu ovog zakona do 31. decembra 2002. godine, primeniće se postupak iz stava 6. ovog člana.

Prelazni period u kojem se preduzimaju mere na osnovu nalaza Budžetske inspekcije i revizije

Član 79

Do uspostavljanja sistema interne kontrole iz člana 66. ovog zakona kod direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, ako se u postupku inspekcije i revizije utvrde nezakonitosti, Budžetska inspekcija i revizija putem rešenja naložiće mere za njihovo otklanjanje i preduzimati druge zakonom utvrđene postupke.

Rešenje Budžetske inspekcije i revizije konačno je u upravnom postupku.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na lokalnu službu za inspekciju i reviziju.

Odredbe st. 1-3. ovog člana primenjuju se do ispunjenja uslova iz stava 1. ovog člana, a najkasnije do 31. decembra 2003. godine.

Privremeno imenovanje eksternih revizora

Član 80

Do ustanovljavanja vrhovne eksterne revizorske institucije, Narodna skupština će odlučiti o angažovanju revizora sa odgovarajućim kvalifikacijama za obavljanje eksterne revizije završnog računa budžeta Republike i organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Do ustanovljavanja vrhovne eksterne revizorske institucije, skupština lokalne vlasti će odlučiti o angažovanju revizora sa odgovarajućim kvalifikacijama za obavljanje eksterne revizije završnog računa budžeta lokalne vlasti.

Stupanje na snagu

Član 81

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 87/2002)

Preuzimanje imovine

Član 11

Danom početka primene ovog zakona Ministarstvo će preuzeti zaposlene, nepokretnosti, opremu, sredstva za rad, informacione sisteme (informatičku opremu i mrežu), deo novčanih i neposlovnih sredstava, predmete i arhivu, koje koristi Narodna banka Jugoslavije - Zavod za obračun i plaćanja, potrebne za obavljanje preuzetih funkcija.

Preuzimanje zaposlenih, predmeta, dokumentacije i arhive kao i odgovarajuće opreme i sredstava za rad iz stava 1. ovog člana, izvršiće se na osnovu akta Vlade.

Član 12

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se od 1. januara 2003. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 66/2005)

Član 41

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija utvrdiće se rok do koga se mogu vršiti plaćanja sa podračuna korisnika budžetskih sredstava i sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja sa kojih se na dan stupanja na snagu ovog zakona vrše plaćanja.

Član 42

Uprava za trezor počće sa radom 1. avgusta 2005. godine.

Odredbe ovog zakona kojima se stavljaju van snage odredbe Zakona o budžetskom sistemu ("Službeni glasnik RS", br. 9/02 i 87/02 - u daljem tekstu: Zakon), a koje se odnose na osnivanje i delokrug Uprave za javna plaćanja i Ministarstva finansija - Sektora za trezor primenjivaće se od dana početka rada Uprave za trezor.

Do početka rada Uprave za trezor, Uprava za javna plaćanja i Ministarstvo finansija - Sektor za trezor, u okviru svog delokruga, nastaviće da obavljaju poslove utvrđene

Zakonom i drugim propisima koji važe na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koje prema odredbama ovog zakona obavlja Uprava za trezor.

Do početka rada Uprave za trezor, Uprava za javna plaćanja i Ministarstvo finansija - Sektor za trezor, obavljaće i poslove koji se ovim zakonom stavljaju u nadležnost Uprave za trezor.

Član 43

Danom početka rada Uprave za trezor prestaje sa radom Uprava za javna plaćanja.

Do dana početka rada Uprave za trezor, ministar nadležan za poslove finansija uskladiće sa ovim zakonom Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu finansija.

Član 44

Danom početka rada, Uprava za trezor preuće zaposlene i nastaviti da koristi opremu i druga sredstva za rad koja na dan početka rada Uprave za trezor koriste Uprava za javna plaćanja i Ministarstvo finansija - Sektor za trezor.

Član 45

Odredbe čl. 12. i 13. i člana 15. st. 1. i 2. ovog zakona primenjivaće se posle uspostavljanja stalnog informacionog sistema Uprave za trezor iz člana 25. ovog zakona.

Član 46

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 85/2006)

Član 29

Izuzetno, priprema i predlaganje budžeta Republike Srbije za 2007. godinu izvršava se po sledećem kalendaru, i to:

1. novembar - Vlada, na predlog ministra, usvaja revidirani Memorandum o budžetu, uzimajući u obzir makroekonomski okvir ažuriran posle 30. aprila;

15. novembar - ministar dostavlja Vladi nacrt budžeta Republike i finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

1. decembar - Vlada usvaja predlog budžeta Republike i dostavlja ga, zajedno sa revidiranim Memorandumom o budžetu i finansijskim planovima organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, Narodnoj skupštini.

Član 30

Odredbe ovog zakona, u delu koji se odnosi na programski deo budžeta, primenjuju se u postupku pripreme i donošenja Zakona o budžetu Republike Srbije za 2007. godinu, i to postupnim uvođenjem za pojedine korisnike budžetskih sredstava.

Odredbe ovog zakona, u delu koji se odnosi na programski deo budžeta, lokalne vlasti primenjivaće u postupku pripreme i donošenja odluke o budžetu za 2009. godinu.

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".